

Asgeirs reis

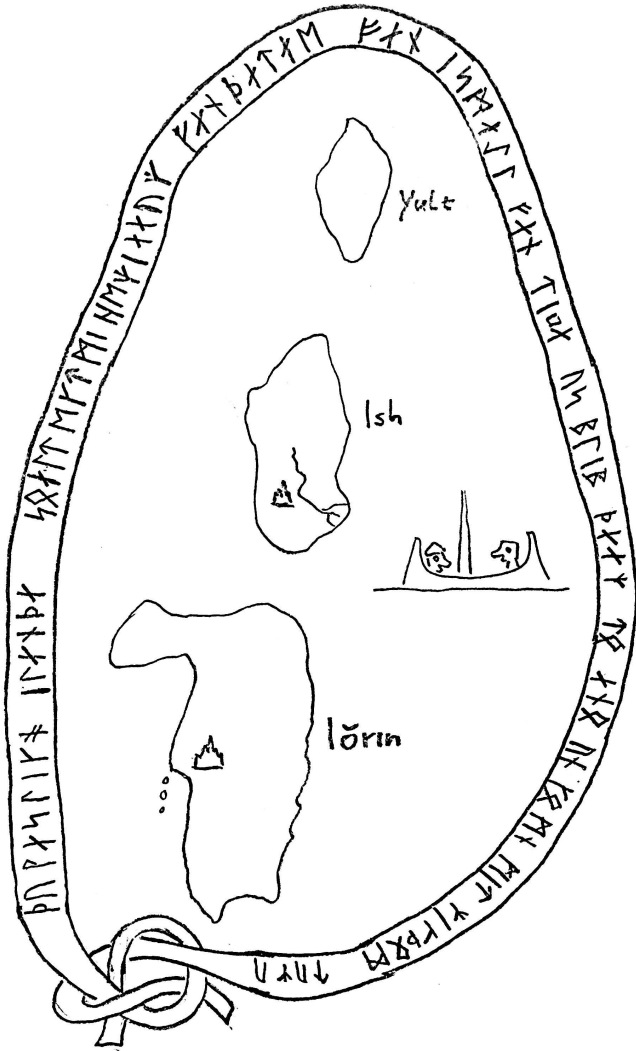
Asgeirs reis

E.J. Lootsman

Schrijver: E.J. Lootsman
Coverontwerp: WeeNamara
ISBN:9789402139549
©<E.J.Lootsman>

Sag, woher kommst du?
Hast Schaden du genommen?

(Daland tegen de Hollander, uit der fliegende Holländer)

Proloog

In de smidse kwam het enige licht van het smidsvuur. Het gaf een oranje, flakkerende gloed tegen de dakbalken. De reusachtige smid hield met een tang een witheet stuk ijzer op het aambeeld, terwijl zijn gespierde rechterarm een hamer met donderende slagen een regen van vonken van het ijzer liet afspatten. Toen het ijzer afkoelde hield hij het met de tang voor z'n ogen en bekeek het tevreden. Hij legde het weer in het vuur en een onopvallende knecht begon de balg te bewegen. Vlammen laaiden op en al gauw was het ijzer weer witheet. De smid vouwde het met twee tangen dubbel en begon zijn reeks hamerslagen weer op het aambeeld los te laten. Een magere jonge man met rood haar en een spits gezicht zat geamuseerd op een houten blok het werk van de smid te bekijken.

“Wat gaat het worden?” wilde hij weten.

“Een zwaard”, antwoordde de smid, “een zwaard waar ik kracht in ga smeden. Het wordt een zwaard van gerechtigheid.”

De jonge man lachte een gortdroog lachje.

“Gerechtigheid? Mooie woorden beste Thor, maar wat moet je ermee, aan wie ga je het geven? Niet aan één van ons, dat zou nou eens echt een giller zijn. En de mensen?!? Die zouden er een nog grotere puinhoop mee maken dan ze nu al doen. Nee Thor, maak nou gewoon iets moois, maar ga er geen verheven dingen in stoppen. Dat werkt niet.”

Lachend liep hij de smidse uit, nagekeken door de boze dondergod. Met hernieuwde energie liet hij zijn mythische hamer slagen regenen op het aambeeld.

Zwijgend werkte hij door en onder zijn handen ontstond een perfecte kling. Hij hardde de kling en liet hem als proef op de stenen vloer kletteren. Het brak niet en doorstond zo de test.

In een kroes smolt hij nieuw ijzer, goot er een staaf van en begon weer te hameren, terwijl de knecht zich in het zweet werkte aan de balg. Hij hamerde een korte keerstang, die precies op de kling paste. Vervolgens smeedde hij een pommel in de vorm van een gehelmde Viking. Deze zou boven op het heft komen.

Hij nam een stuk perenhout en begon het tot een ronde handgreep te bewerken. Met een hulpijzer brandde hij er een passend gat in en stuurde toen de knecht weg en liet het vuur doven. Hij bekeek zijn werk weer met een gevoel van tevredenheid en was de bittere kritiek van de irritante vuurgod alweer vergeten.

Nu begon het echt leuke werk. Ondanks Thors grove voorkomen, kon hij verrassend fijn werken. Kleine hamertjes met ronde koppen, burijnen, beiteltjes en een rol gouddraad kwamen tevoorschijn en hij nam alles mee naar buiten, waar in het felle zonlicht een zware eiken werkbank stond. Met veel plezier beitelde hij een kunstzinnig zigzag patroon in de keerstang en dreef er gouddraad in. De pommel in de vorm van het gehelmde Viking kreeg rode stenen als ogen. De helm werd ook met gouddraad versierd. Met zand en water schuurde en polijste hij zijn werk en keek er blij naar. Dit werd zonder twijfel één van de mooiste, ooit door hem gesmede zwaarden.

Hij liet het metaal in de zon glinsteren. Nee, dit was absoluut het mooiste exemplaar dat zijn smidse tot nu toe gezien had. Hij legde de kling plat voor zich en pakte de burijn. Nu moest hij nog de kracht aan het zwaard geven, de kracht waar die stomme Loki zo om gesmaald had.

Met het puntje van zijn tong tussen zijn tanden begon hij sierlijke runen in de kling te kerven. Hij besloot niet dat lompe futhark te gebruiken, maar in het veel elegantere

schrift van de goden te graveren. Langzaam graveerde hij de sierlijke tekens, allen even groot en netjes even schuin. Daarna dreef hij goud in de letters en polijstte het. Blinkend in het zonlicht stond er nu:

Ik bescherm de weerlozen tegen onrecht.

Nu begon het laatste deel. Hij schoof de keerstang, de perenhouten handgreep en de pommel boven op de kling. Hij klemde de kling in, in een stevige schroef en begon de pommel voorzichtig koud vast te klinken.

Toen draaide hij de schroef open en hield het zwaard bij de greep boven zich, terwijl hij er haast verliefd naar keek.

“Wat ben je aan het maken?” bromde een zware stem achter hem.

Thor draaide zich om en wist dat hij de eenogige oppergod zou zien. Odin, die in ruil voor alwetendheid een oog moest inruilen, liep altijd met een ooglap op. Het bedekte het merkwaardige ronde gat dat in zijn oogkas achter was gebleven.

Thor's goede humeur bewolkte alweer, toen hij achter Odins rug het schijnheilige smoel van Loki zag. Die lul was natuurlijk weer gaan klagen en slijmen.

“Een zwaard, zoals zelfs jij kan zien”, antwoordde hij.

“Ik begrijp dat jij er krachten in gesmeed hebt?”

“Ja”, zei Thor en hief zijn hoofd fier achterover, ‘het heet ‘Gerechtigheid’.”

“Je hebt er toch geen domme plannen mee,,, hè Thor?”

“Wat nou weer, domme plannen, of jullie alleen maar intelligente dingen doen... eikel.”

“Nou...eh, het zou kunnen dat het bijvoorbeeld in handen van bepaalde mensen valt, waarbij wij goden liever niet zulke dingen zien....”

“Ik ben niet achterlijk. En er zijn zeker mensen, die zoiets wèl verdienen.”

Thor begon nu echt kwaad te worden.

“Ik zou het toch prettig vinden als je het omsmolt.”

“Ben je helemaal gek, moet je kijken wat een mooi zwaard!!”

“Zeker, het is mooi, maar ik ga het anders stellen. Als oppergod gebied ik je het zwaard weer te smelten en ik duld geen tegenspraak.”

Om zijn woorden kracht bij te zetten hief hij de speer van het verbond op. Deze speciale speer had een houten schacht, met daarop in runenschrift het verbond, dat de reuzen gedwongen waren met de goden te sluiten. De speer bezat veel kracht.

Thor kookte nu, maar wist dat er grenzen waren. Toch kon hij zich niet inhouden. Met een kreet van frustratie zwaaide hij het zwaard boven zijn hoofd en wierp het toen met kracht naar de aarde.

Odin keek ontzet. Hij moest nu een passende straf voor de dondergod verzinnen.

Het had de hele dag boven het eiland Iörin gedonderd, gebliksemd en geregend. Alles was werkelijk doordrenkt van het regenwater. Her en der was de bliksem in geslagen en had bomen gespleten. Er was zelfs een boerderij in vlammen opgegaan. Aan het eind van de middag was het droog geworden. De bewolking verdween en een krachtige zon scheen aan een plotseling bijna wolkenloze hemel. Mens en dier waren weer tevoorschijn gekomen om zich aan de warmte tegoed te doen.

Plotseling was daar een donderklap bij heldere hemel. Het was de heftigste klap die men die dag hoorde.

Op het strand aan een baai in het zuiden van het eiland lag een zwaard. Het was werkelijk een schitterend zwaard, met op de kling een inscriptie in een sierlijk schrift, dat niemand kende.

Mijn vorige verjaardag kreeg ik van Ilse een boek. Ze had het in de ramsj gevonden in Antwerpen. Een beetje trots was ze wel op haar vondst. Uiteraard wist ze van mijn voorkeur voor de IJslandse literatuur. Ik mag graag in de betere boekwinkels rondsnuffelen en kwam daar zo nu en dan met een nieuwe vertaling van dan wel de Edda of een bekende of minder bekende saga naar buiten. Het oud IJslands beheers ik helemaal niet, maar aan de vertalingen beleef ik veel plezier.

“Hier heb je nog nooit van gehoord”, riep ze triomfantelijk, toen ik het boek uitgekapt had en een oude uitgave in mijn hand hield.

‘De reizen van Asgeir’ stond op de kaft.

Eronder stond: ‘Een vertaling uit het oud germaansch door mejuffrouw P. van Leijden.

Het bleek een heel lang gedicht te zijn, geschreven door ene Thorgrim ergens in de twaalfde of dertiende eeuw.

Ik moest toegeven dat ik er nog nooit van gehoord had.

Niet lang na mijn verjaardag moest Ilse voor een week op zakenreis. Voor mij dé gelegenheid om me in het boek te storten. Daarom ging ik niet naar mijn huis en atelier terug, maar bleef in Ilse’s flat in Amsterdam.

Het boek boeide van voor- tot achterkaft. In het voorwoord door mejuffrouw P. van Leijden stuitte ik op ‘zoo’ met dubbel o en ‘mensch’ met s c h. dit zou een leuke nostalgische reis worden. Op de omslag stond een korrelige zwartwit foto van de vertaler. Het bleek dat ze uiterlijk verassend veel moet hebben geleken op de oude tang, die mij op het stedelijk gymnasium alle lust in Grieks en Latijn ontnam. Maar anders dan die tang, die alleen van het rijtjes stampen was, kon deze professor in oud Germaanse talen, heel levendig vertellen. Haar voetnoten waren stukjes literatuur op zichzelf.

Ik dacht enige dagen voor het boek nodig te hebben, maar toen ik op maandagavond, na het eten was gaan zitten met het boek op mijn schoot, sloeg ik het pas om acht uur 's ochtends weer dicht. Het boek was uit. Buiten was het nog donker en de straat voor Ilse's appartement glom van de regen.

De rest van de week ben ik op zoek gegaan naar de schrijver Thorgrim en zijn vertaalster, juffrouw P van Leijden. P stond voor Petronella.

Van Thorgrim was zo goed als niets bekend. Het verhaal dat hij optekende moet hij uit mondelinge overlevering te horen hebben gekregen. Wanneer was niet erg duidelijk, alleen zijn verwijzing naar Harald Blauwtand gaf enige houvast. (Harald was in de tiende eeuw koning van Denemarken)

Petronella bleek het oude manuscript in Bamberg gevonden te hebben. Grappig genoeg was ze daar helemaal niet op zoek naar oud Germaanse geschriften. Ze wilde voor de verandering een boek over J.S. Bach schrijven. Veelzijdig was ze dus wel, deze Petronella.

Haar vertaling was van 1899, maar werd uiteindelijk pas in 1925 uit gegeven. waarom daar zoveel tijd tussen gezeten heeft is me niet duidelijk geworden, maar de oplage was in ieder geval niet groot.

Van het manuscript is niets meer bekend. Mogelijk is het in de vuurzee van 1945 in Dresden verloren gegaan. De Nazi's hebben veel oud Germaanse manuscripten geroofd, want dit was uitstekend voer voor hun ideologen. Veel daarvan lagen in een bibliotheek in Dresden. Daardoor is er wel meer verdwenen.

Een week later kwam Ilse thuis, moe maar voldaan. Ze had de eerste avond dus helemaal geen zin in mijn verhalen over het boek.

Na een goede nachtrust en een dag lang verslag uitbrengen op kantoor kon ze zich ertoe zetten om mij aan te horen en beloofde ze zelfs het boek te lezen.

Ik moest die week in Amsterdam blijven. De Gemeentelijke Havendienst wilde mij een collage laten maken voor het hoofdkantoor en de opdracht moest op papier gezet worden.

Aan het eind van de week had ik mijn opdracht binnen (en voor drie maanden brood op de plank, het was geen flauwe opdracht) en had Ilse het boek uit.

Ze had wel langer over het boek gedaan dan ik, maar ze deelde mijn enthousiasme.

In de maanden die volgden waren we allebei druk, maar het boek liet ons niet los. Zo ontstond gaandeweg het idee om de plaatsen, die in het boek genoemd werden op te gaan zoeken.

De eerste plek die we vonden was het fjord waar het verhaal begint. We boekten bij 'Vrijuit' een vakantiehuis voor twee weken in de zomer.

En zo zijn we in Ilse's renault, met aan de trekhaak mijn trailer met daarop mijn zeilboot in augustus naar de oostkust van Jutland gereden.

We hebben de eerste week veel regen gehad en weinig inspiratie. Gelukkig sloeg toen het weer om en konden we heerlijk zeilen en de omgeving verkennen. Zo eindigden we onze vakantie op de top van een duin, waar het verhaal van Thorgrim begint.

Op het strand liggen vijf schepen. Van een afstandje zou je schrikken, drakars! Dat betekent dat zeerovers op oorlogspad zijn. Maar eenmaal dichterbij blijken het Knarren te zijn, de langzamere zeewaardige schepen, waarmee de Vikingen handel dreven. Bovendien, kijk eens daar achter die heuvel. Daar in dat dorp staat iets wat wel weg heeft van zo'n nieuw godshuis. Ik zie in ieder geval een kruis op één van de daken. Harald Blauwtand is net koning en zijn poging om heel Denemarken te kersten werpt vruchten af. De hoogtijdagen van de beserkers zullen dus wel voorbij zijn. We hoeven niet meer zo te vrezen voor die bloeddorstige figuren die van de Scandinavische kusten hun strooptochten ondernamen. Die schildbijters, die met rollende ogen schuimbekkend op hun vijanden aanvlogen. Wees dus gerust, vriend en laten we op deze duintop gaan zitten om te kijken wat er gaat gebeuren.

Een waterig voorjaarszonnetje scheen over het wuivende gele gras. Het strand hield bij een lage zandklif abrupt op. Boven op de klif probeerden een paar armetierige boompjes een bestaan op te bouwen. Zij zijn de uitlopers van het bos, verderop. Waar de klif laag was hadden mensenhanden het laatste beetje geslecht. Zo werd een lange baan gevormd, die ophield bij een schip in aanbouw. De kiel lag ondersteboven en nijvere handen van de bouwmeester en zijn knechten nagelden met koperen nagels huidgang na huidgang aan elkaar. Het zou niet lang meer duren eer het schip gekeerd kon worden en de spanten geplaatst.

Een mast erop, een zeiltuig, riemen en een roer eraan en een nieuw schip zou geboren zijn.

Over de lange baan kon het naar het water gerold worden en eenmaal in haar element zou ze ladingen gaan vervoeren van eiland naar eiland. Misschien zou ze wel naar heel verre bestemmingen varen, naar IJsland of het mysterieuze Vinland. Dit soort schepen zijn zelfs in Constantinopel gezien en misschien werd zij wel één van hen.

Een oude man kwam vanaf het strand naar de heuvels gelopen. De wind speelde door zijn witte haar en de stok die hij gebruikte bij het lopen stak steeds in het rulle zand. De oude werd gevolgd door een jongere man, een grote rossige kerel, zijn gezicht overdekt met de sproeten die bij zijn haarkleur horen. Zo te zien een vrolijke vent.

“Ik heb die reis al zo vaak gemaakt, jongen”, zei de oude man. “En ik zeg je, jullie gaan te vroeg dit jaar. Het is dan wel rustig weer, maar er komen nog stormen, man!”

“Ach Wilfried, jij en jouw monnikenvrienden gingen met kleine bootjes, hoe noem jij ze ook alweer?”

“Curragh’s”, zei de oude.

“Juist ja”, vervolgde de rossige, “nou, die curragh’s zijn veel kleiner dan onze schepen en bovendien..”vervolgde hij op samenzweerderige toon en een plagerige twinkeling in zijn ogen,”heeft Signy voor mij de stenen gegooid en wat denk je,.... ze voorspelt niets dan goeds. Bestendige winden en een profijtelijke handel. Nou, wat zeg je daarvan?”

“Asgeir, hou toch op met dat heidense geleuter, het betekent niets, het is bedriegerij.”

“Ja, ja, dat weten we nu wel, zo lang jij hier geen heilige eiken komt omhakken vind ik alles best en ben jij m’n vriend. Trouwens, vanavond komen bij Öndot de andere schippers om de reis te bespreken, kom mee. Stuurman Flosi gaat ook mee”.

“Als Flosi komt kan ik ook komen, dat is tenminste een beschaafde christenkerel”.

De mannen raakten aan het kibbelen over kerk en goden. Gelukkig konden nog Wilfried nog Asgeir voor geloofsfanaten uitgemaakt worden en bleef alles bij vriendschappelijke spot.

Asgeir begreep dat de dagen van zijn goden geteld waren. Op te veel kusten had hij gezien hoe Wilfrieds “monnikenvrienden” met succes de oude goden verdreven hadden. Zelf twijfelde Asgeir niet. Er was nu eenmaal plaats voor vele goden in zijn hoofd. Een onbekende kon er altijd bij, zolang iedereen daarboven maar in harmonie leefde. Wat hij minder fijn vond, was dat koning Harald bekering verplicht wilde stellen. Maar Wilfried was OK, niet zo’n drammer, als je wel vaker tegen kwam.

En Wilfried, zelf een monnik van het nieuwe geloof van de vader die zijn zoon naar de aarde stuurde, vond dat de weg van de geleidelijkheid beter werkt. Teveel van zijn Ierse vrienden hadden het leven verloren door de oude goden in één keer van hun troon te willen stoten en daarvoor de bijl in Odineseiken te slaan en altaren te verbranden.

Wilfried hechte te veel aan het aardse leven om er voortijdig afscheid van te nemen. Dat zou God hem toch wel vergeven?

In ieder geval had zijn aanpak een kleine, hechte christelijke gemeenschap opgeleverd, die door haar daden van barmhartigheid in de verre omtrek geliefd was en bovendien op een jaarlijkse toelage van de koning mocht rekenen.

De vriendschap tussen Asgeir en Wilfried was al een oude. Wilfried trok over het vaste land om te kerstenen en Asgeir was een schipper, die langs te kusten voer op zoek naar profijtelijke handel. Hij had Wilfried meerdere malen passage geboden op zijn tochten en uiteindelijk was

Wilfrieds laatste plaats om te kerstenen Asgeirs dorp geworden.

Er was een man die Öndot heette. Hij was een vermogend man, die een groot schip bezat. Hij kwam uit Jæren en zijn vele reizen hadden hem in het dorp gebracht waar Asgeir's ouders woonden. Daar huwde hij Aldis en zij hadden één dochter, Æsa.

Öndot was de stuwende kracht achter de handelsreizen die vijf schippers jaarlijks vanuit het dorp ondernamen. IJsland was vaak hun doel. Daarvoor werd eerst een reis langs verschillende Deense havens gemaakt om lading en passagiers te verzamelen, alvorens Skagen te passeren en de Atlantische Oceaan op te zeilen.

In die tijd was zo'n ondernemen niet zonder risico's. Lang niet altijd kwam ieder schip terug. Soms wel eens geen een. Öndot kwam wel steeds terug. Dat moest iets goeds zijn, de goden hadden hem aangeraakt en bij zo iemand kan je beter in de buurt zijn. Tenminste, dat dachten de schippers die Ægir offerden voor een goede reis.

Öndot zelf was niet geïnteresseerd in Ægirs goedgunstigheid of Loki's listen. Hij was van die nieuwe kerk, die Wilfried predikte. Maar de god die hij aanbad moest toch wel een hele goede zijn, anders kon Öndot toch nooit zo goed en veilig varen?

En zo kwam het dat Öndots huis die avond vol was met zeelui.

Aldis genoot van haar gastvrouwschap en ze had alles uit de kast getrokken om er een feest van te maken. Öndot en Aldis verwierpen het gebruik van slaven. Zij hadden één knecht in dienst en dus laveerden Aldis en de mooie Æsa met bier en braad tussen de mannen door.

Het was een geroezemoes van sterke verhalen. De vijf schippers waren er en de meeste hadden hun stuurman en

bootzman meegenomen. Wilfrieds aanwezigheid werd zeer gewaardeerd, blijkens de vele schouderkloppen en hartelijke omarmingen die hij kreeg bij binnenkomst.

Asgeir, Flosi en Wilfried schoven aan bij Snorri, één van de schippers. Snorri luisterde op dat moment naar Eyvind, die met een van bier druipende baard verhaal deed van een wel heel onoplettende zeeman. Het aloude thema, dat zeelui over de hele wereld en van alle tijden in lachen uit laat barsten. Een veelbelovend bezoek aan een hoertje wordt zwaar afgestraft. In z'n blote billen wordt de arme zeeman door een paar potige handlangers van de jonge dame de straat op geschopt. Uiteraard is zijn buidel leeg en het meisje heeft hij niet eens mogen genieten.

“En weet je wat het mooie is, dat soort dingen overkomt nou alleen Eid”.

Eyvind sloeg lachend met zijn bierpul op tafel. Een gebrul van leedvermaak klonk in Öndots huis.

“Hé Eyvind, gaat Eid nog met jou mee?” wilde Asgeir weten

“Nee, die goedzak heeft zich over laten halen om naar Kiev te gaan”.

“Nou, ook niet verkeerd”.

“Man, veel te gevaarlijk, zo'n landreis, geef mij maar de zee”.

Plotseling voelde Asgeir een hand in zijn haar.

“Bier voor schipper Asgeir en zijn mannen”, zei ÆEsa, terwijl ze met haar vrije hand drie pullen op tafel zette.

“Hé, meisje!!”, zei Asgeir en probeerde zijn arm om ÆEsa's middel te leggen.

Maar ÆEsa danste alweer weg om haar moeder te helpen.

“Wat een meid”, zucht Flosi.

“Wel een reden om altijd weer naar dit dorp terug te komen”, beaamde Asgeir.

“Mag ik de heren erop wijzen dat ze het over Öndots dochter hebben”, vroeg Wilfried met een gemaakt vroom gezicht.

Het gelach dimde plotseling toen Öndot opstond en met stemverheffing de schippers vroeg om mee naar het strand te lopen voor overleg. Met een “tot zo mannen” verdween het groepje van vijf naar buiten.

“Weten jullie dat Harald Blauwtand van plan is om zich de troon van Noorwegen toe te eigenen?”, vroeg Öndot.

Een ontkennend zwijgen was het antwoord, terwijl de vijf onder de sterrenhemel door het mulle zand banjerden. Alleen de zee gaf een zacht ruisend antwoord.

“En wisten jullie dat de Jarl van Funen een vloot aan het samenstellen is om de oorlog, die daarvoor nodig is te ondersteunen?”

“Nee”, mompelde Eyvind na enige tijd. “We moeten dus niet te lang wachten met vertrek, straks gaat’ie nog schepen vorderen en daar zitten we niet op te wachten”.

“Met wie wil hij tegen de noren optrekken?”, vroeg Asgeir.

“Ik weet niet wie er allemaal meegaan. Het schijnt dat er in Noorwegen een graaf is overleden en onze Jarl meent een kans te maken om zijn graafschap in te pikken. Dus wil’ie graag met Blauwtand mee. Er is echter ook nog een neef en die vindt dat de Jarl gewoon onze Thorgil, Jarl van Funen moet blijven en niet ook nog graaf in Noorwegen”.

“Daar zijn we mooi klaar mee”.

“Hoe staat het met jullie lading”, wilde Öndot weten.

Stuk voor stuk stelden de schippers elkaar op de hoogte van hun lading aanbod.

Als altijd ging er weer veel timmerhout naar het boomloze IJsland. Balki, de vijfde schipper had een mooie lading honing te pakken gekregen. Verder waren er natuurlijk weer veel huiden en pelsen. Ook een paar passagiers hadden voor de overtocht geboekt.

Eigenlijk was de lading goed genoeg om zonder aanloop van andere Deense havens in één keer de Noordzee over te steken.

Oorlog is nooit goed voor de handel en de vijf vonden het dan ook raadzaam weg te wezen voordat de Jarl zijn krijgsplannen ten koste van hen kon uitvoeren.

De Jarl had natuurlijk zijn eigen legertje berserkers tot zijn beschikking en ook een paar oorlogs drakars. Maar zo'n expeditie had altijd ondersteuning nodig en daarvoor konden de koopvaarders opdraaien.

Öndot had duidelijk op overeenstemming gerekend, want toen iedereen het eens was over een snel vertrek bleek hij alles al uitgedacht te hebben.

Om tussen de Deense eilanden naar de Skaw te zeilen ontvouwde Öndot een route die hen langs verlaten stranden zou voeren. Daar zouden ze ongezien kunnen overnachten en zouden de mannen van de Jarl hen minder gauw in het oog krijgen. Hun ontsnappings kans was zo een stuk groter.

Verder was dit voor Balki de eerste keer dat hij deze reis ging maken en een goede loods is dan onontbeerlijk. Balki had zich hierover nog niet bekommerd. Hij verwachtte in één van de grote havens wel een loods te vinden.

Öndot was het probleem voor. In de herberg van Thorhal logeerde een man, Muirfinn van de Orkneys. Muirfinn, zo vertelde hij, was een bekwame loods, die veel voor Friese schippers had gevaren. Hier kende men hem niet en Öndot had dat, heel sluw, maar zo gelaten. In het dorp wist men niet beter dan dat deze buitenlander op weg was om de Lille- en de Stora Belt over te steken naar Gautland, in Zweden.

Al pratend waren de mannen rond een met berken begroeid duin gesjokt. Aan de andere kant brandde een vuurtje en een gehurkte figuur zat een aan een stok geregen vis te roosteren.

“ nAvond Muirfinn”, groette Öndot.

De gehurkte stak de stok in het zand en stond op. Het bleek een ontzagwekkende reus, met een indrukwekkende rode baard en daarboven een kaal hoofd. Zijn gezicht

grijnsde toen hij Öndot een stevige hand gaf. Balki keek omhoog naar zijn loods, met een verbaasde uitdrukking op z'n gezicht. Je zag hem denken "Moeder Maria, wat is 'ie groot". Balki had het algauw over die moeder als hij iets bijzonders zag en Wilfried had Asgeir uitgelegd dat zij de moeder van de zoon van de God van de christenen was.

"Moeder Maria", mompelde Balki. Toen grijnsde hij net zo breed als Muirfinn en begroette hem hartelijk. Daarna was het de beurt aan de anderen om de loods te begroeten . Muirfinn trapte het vuurtje uit elkaar, pakte de stok met de vis en voegde zich bij de zeelui.

Het groepje liep verder het strand op en Muirfinn vertelde, al etend van zijn vis, wat zijn bekwaamheden als loods waren. De Deense wateren waren hem vrij onbekend, maar dat was Balki's thuiswater en dus geen probleem. Waar Muirfinn Balki grote dienst zou bewijzen was bij de oversteek naar de Hebriden en van daar naar IJsland. De merkwaardig sterke getijstromingen rond die eilanden hadden geen geheimen voor hem en al wandelend kon hij de andere schippers ook nog raad geven over de te voeren navigatie.

De mannen wandelden tussen twee lage heuvels door en liepen met een boog weer terug naar het dorp.

Muirfinn nam afscheid bij Thorhal's herberg en de vijf schippers liepen door naar Öndots huis. Daar troffen ze een gezellige, ietwat aangeschoten troep zeelui aan. Asgeir schoof tussen Wilfried en Flosi op de bank.

"Morgenochtend gaan we meteen beginnen met laden", zei hij tegen Flosi.

"Dat klinkt alsof we haast hebben."

"Hebben we ook, Koning Harald is op oorlogspad en Jarl Thorgil gaat hem steunen. We willen niet dat hij ons tot dienstplicht roept, we betalen al genoeg belasting."

"Ja, dat doen we, zal ik morgen dan de paarden en de wagen van Sighvat Grijsbaard regelen?"

“Doe maar, dan ga ik bij Sighvat Druipneus voor het voedsel en drinken zorgen.”

En zo zaten niet alleen Asgeir en Flosi plannen te maken.

Het werd later en Eyvind heeft nog op een tafel een lied staan zingen. Ysbrand de Fries heeft een stuk uit een sage voor gedragen en er werden raadselspelletjes gespeeld.

Bij het afscheid stal Asgeir een zoen van Æsa en verder konden veel zich niet goed meer herinneren wat er allemaal nog gebeurde toen iedereen huiswaarts ging.

Wilfried liep naar zijn hutje naast het kerkje buiten het Dorp en Asgeir naar de boerderij van zijn familie. Zachtjes duwde hij de deur open en sloop in het donker naar zijn bed. Uit het bed van zijn zusje klonk een zacht gesnurk en achter de nis waar zijn broer en schoonzus een plek hadden, klonk gegiechel ten teken dat ze nog niet sliepen. Asgeir trok zijn schoenen en kleren uit en dook onder de wol. Het zou morgen een drukke dag worden.

Sighvat Druipneus was druk in de weer in het duister van zijn grote schuur toen Asgeir binnen kwam. Hij kwam met zijn hoofd tussen een stapel kistjes vandaan en grinnikte toen hij Asgeir zag.

“Môge kap'tein, kom je inslaan voor de reis?”

“Ja Sighvat en het wordt weer IJsland, dus het wordt weer een boel.”

“Dan heb ik van alles voor je, stokvis uit Noorwegen, honing uit Estland en moet je hier eens kijken.....”

De twee mannen waren druk aan het uitzoeken en voor Sigvhats winkel ontstond een stapel goederen van behoorlijke omvang. Asgeir bekeek het en een zweem van twijfel ging over zijn gezicht. Het was echt veel en Sigvhat mocht een vriendelijke baas zijn, afrekenen kon hij als de beste. Sighvat keek naar Asgeir en een slimme blik in zijn ogen verried dat hij Asgeirs twijfel gezien had.

“Je mag ook voor een gedeelte in een aandeel in de reis betalen, hoor”, zei hij met een geruststellende stem.

De mannen sloegen aan het onderhandelen. Als altijd kreeg Asgeir het gevoel dat Sigvhat hem het vel over de oren trok. Alleen het feit dat hij overal op de kusten ook zoveel betaalde voor voorraad, deed hem vertrouwen houden.

Net toen Asgeir een buidel trok en muntjes voor Sigvhat begon uit te tellen briede er een paard.

“Hé! Druipneus!! Ben je weer aan het afzetten??”

“Grijsbaard, ouwe baas, bemoei je toch eens met je eigen boeren bedrijf”, gromde Sighvat druipneus.

Grijsbaard en Flosi stegen van de kar af en namen de stapel goederen keurend op.

“Nou nou, Asgeir m’n zeun, jij bent wat van plan”, glimlachte de Grijsbaard.

“Ja, IJsland ligt niet om de hoek, weet je”, antwoordde Asgeir. Toen gaf hij de Druipneus een ferme hand, wees met z’n andere hand naar de goederen en zei:

“Sighvat, dit deel kan ik je meteen betalen en de rest doe ik in een aandeel, goed?”

De handelaar gromde.

“Jullie schippers trekken me ook altijd het vel over m’n oren, maar goed jongen, zo doen we het.”

Toen begon hij breed te glimlachen en Asgeir kreeg weer het gevoel dat de zaken precies omgekeerd lagen. Eigenlijk zou hij iemand erbij willen die goed in dit soort zaken was.

Nou ja, Asgeir haalde inwendig zijn schouders op. Zo slecht had hij het tot nu toe toch ook niet gedaan. Veel reizen had hij profijtelijk afgesloten en die keren dat het wat tegenzat was het verlies nog altijd nul geweest en hadden de andere kapiteins ook niet al te best geschipperd.

“Kom op, Flosi, we laden dit en dan naar boord.”

Asgeir en zijn stuurman togen aan het werk en de twee oude Sighvats staken voor de vorm ook een handje uit. Al

gauw lag alles in de wagen en gedrieëlijk lieten de mannen de oude Druipneus achter bij zijn handel, in afwachting van de volgende schipper die toch gauw langs moest komen.

De kar van Sighvat grijsbaard rolde tussen twee heuvels het strand op en stopte bij 'de Morgenster', Asgeirs schip. Eyvind kwam belangstellend aanlopen.

“He Sighvat, da's nou toevallig, kan je voor mij ook een keer op en neer naar de Druipneus?”

“Ja jongen, jij kan ook. Vandaag heb ik ingeruimd om jullie te helpen, maar morgen kunnen jullie allemaal de pot op. Dan heb ik de kar zelf nodig. Ha ha.”

Een brede grijns van Eivind was zijn beloning.

De zon scheen en een meeuw kwam gillend voorbij gevlogen toen Eivind, Asgeir en Flossi de wagen loste.

Van de andere kant kwamen nog meer wagens aan met lading die her en der in het dorp opgeslagen had gelegen.

Ulf de schele, Solmund, Ingjald en Thorstein Snorriszoon kwamen op Morgenster aan. Zij zouden op zijn schip als bemanning mee varen en hadden van Asgeir de taak gekregen de twee wagens met timmerhout, die hij als lading ingekocht had, aan boord te brengen. Als laatste dook de oudere Skeggi, ook wel Grijskop genoemd, op. Hij was de bootsman en regelde dat de lading netjes gesjord en afgedekt werd.

“Hallo Kap...., Stuur....., jullie hebben de proviand, zie ik....Da's mooi, dan kunnen we vanavond klaar zijn met stuwen.”

Zo gebeurde het dat vroeg in het voorjaar vijf schepen op het strand in allerijl werden klaar gemaakt voor de grote reis naar IJsland. Misschien was het nog wel een beetje te vroeg in het voorjaar en had Wilfried gelijk. Immers, de

laatste stormen waren nog maar net gaan liggen. Toch konden de zeelui daar niet erg van wakker liggen. In hun beleving was de inbreng van de goden, of zo je wilt die ene nieuwe god, van doorslaand belang voor hun succes. Priesters en sterrenwichelaars waren zelfs belangrijker dan hun eigen kennis van wolkenluchten en waaierende winden.

De mensheid heeft nog een lange weg van leren te gaan.

De vuurgod keek somberend uit het raam naar de ondergaande zon.

“Wat een ellendige plaats om verbannen te worden”, dacht hij bij zichzelf.

Loki's verblijf op de westelijke eilanden was geen vrijwillige. Zijn dagelijkse omgang met de andere goden was er altijd een van wederzijdse irritatie geweest. Zijn slimheid werd door de andere slechts nu en dan op prijs gesteld. Maar meestal werden Loki's daden aangeduid met ‘streken’. Zo ook deze laatste keer.

Hij, Loki, had zich, bij één van zijn zwerftochten, aan een mensenmeisje vergrepen. Op zich dus niet zo bijzonder. Het meisje had er ook niet al te veel problemen mee, ze had hem met een twinkeling in haar ogen gesmeekt nog eens terug te komen. Alles was dus eigenlijk heel prettig, ware het niet dat de oppergod ook plannen met het meisje had.

Welke plannen zou Loki nooit te weten komen. Odins woede was groot, zo groot dat hij helemaal vergeten was dat kort daarvoor het alleen door Loki's list was dat de hamer van de dondergod weer terug was, nadat de reuzen deze gestolen hadden. Loki had met de reuzen onderhandeld. De hamer zou geruild worden voor Freya. Freya was het hier natuurlijk helemaal niet mee eens, maar daar had hij ook een oplossing voor. De vrouw, die bij de reuzen kwam stelde zich voor als Freya, maar het was Thor in vermomming. Toen hij de hamer van de reuzen in ontvangst had genomen en de reuzen allemaal een kusje wilden, sloeg hij ze één voor één met de hamer buiten westen.

In een godending eiste Odin de verbanning van Loki naar de westelijke eilanden. Totdat hij besloot Loki's hulp weer nodig te hebben moest de vuurgod daar blijven. De andere

goden hadden Loki op geen enkele manier geholpen. Zelfs die blaaskaak van een Thor hield z'n stomme muil en juist hij had voor Loki moeten pleiten. Het was zijn hamer die gestolen was.

Zo zat hij nu hier, verbannen voor onbepaalde tijd.

Het eiland was een mooi eiland, dat moest Loki toegeven. Het had prachtige zandstranden, beboste heuvels en zelfs een natuurlijke haven. Op één van die heuvels stond een stenen donjon en Loki had deze als zijn burcht betrokken, zijn eigen Asgard.

Helemaal alleen was hij ook niet. Een bediende was hem mee gegeven, een mensenbediende. Uit kwaadaardigheid wist Loki niet eens hoe de man heette. Hij noemde hem eenvoudigweg Pummel en daar moest de arme drommel het maar mee doen.

Een koude wind kwam door het raam naar binnen en Loki stond op om het houten luik dicht te doen. Achter zich hoorde hij geschuifel en merkte dat Pummel schielijk naar binnen kwam met een blad met eten voor de god.

“Man, doe niet zo angstig, ik zal je niet opeten hoor....” beet hij de bediende toe.

Pummel trok zich ver terug in zijn schulp en mompelde “Uw maaltijd, heer”, zette het blad op een tafel en schoot schichtig naar het trapgat.

Met een grimas ging Loki aan de tafel zitten, pakte wat tondel, sloeg een vlammetje en stak een lampje aan.

Hij inspecteerde Pummels werk en knikte tevreden. De man was een goede kok, wat dat aangaat hadden de andere goden wel een beetje aan hem gedacht. Met smaak begon Loki te eten en voor even vergat hij dat hij zich eigenlijk heel beroerd hoorde te voelen.

Er stond een lekker geroosterd stuk vlees en een schaal groenten voor zijn neus. Pummel had van de goden ook een flinke voorraad wijn mee gekregen. Bier brouwen deed

de man zelf en dat was prima bier. Voor even voelde Loki zich weer op zijn gemak.

De vuurgod liet een stevige boer en dronk zijn wijnbeker leeg. Hij zette de beker met een knal op de tafel en alsof dat een sein was klonk er gestommel uit het trapgat en kwam Pummel naar boven om af te ruimen. Loki keek toe hoe de man te werk ging, stond op en ging op zijn met vachten omhangen dagostoel bij de haard zitten.

Hij zakte in gepeins weg, terwijl Pummel afruimde en hout in de haard legde.

“Beste Pum”... begon Loki en Pummel kromp ineen.

“Ik weet wel dat ik de vuurgod ben, maar we zijn hier tot elkaar veroordeeld. Je kunt dus net zo goed normaal doen.”

“Ja Heer.....”

“Mijn reputatie zal onder de mensen ook wel niet zo best zijn, neem ik aan, niet dan?”

“Oh nee Heer”, haastte Pummel zich.

“Lieg niet”, bulderde Loki en bereikte daarmee dat Pummel weer ineen kromp van angst.

“Wij zijn de komende tijd tot elkaar veroordeeld, dus je zult aan mij moeten leren wennen. Ik wil niet dat je als een schicht rondsluipt en ik wil ook dat je me 's avonds gezelschap houdt, is dat duidelijk.”

De toon was vriendelijk bedoeld, maar Loki zag dat het niet zo overkwam bij de ander.

Geërgerd zwaaide hij zijn hand boven zijn hoofd.

“Nou, ruim af, haal een schaakspel en steek de haard aan!”

Pummel knikte en vloog met het blad naar beneden. Even later kwam hij terug met het gevraagde spel en begon een vuur aan te steken in de haard.

Terwijl Pummel bezig was met aanmaak hout, concentreerde Loki zich. Plotseling schoot er een vlam uit

het hout omhoog en de geschrokken Pummel sloeg met geschroeide haren achterover.

Loki's bulderende lach was tot ver buiten de donjon te horen.

“Je bent de bediende van vuurgod, man, dan kan je dat verwachten Ha Ha Ha Ha”

Pummel knikte en was ervan overtuigd dat hij er goed aan deed de vuurgod te blijven wantrouwen. Hij raapte zijn moed bij elkaar en toen Loki hem gebiedend vroeg om te komen schaken plaatste hij een tafel en een kruk bij de zetel en begon het spel op te zetten.

Daarna bleef Pummel zwijgend wachten. Loki pakte geërgerd twee pionnen voor de kleur, stak ze achter zijn rug en hield toen twee gesloten handen voor Pummels gezicht. Pummel wees de rechter hand aan en Loki opende deze. Er lag een witte pion in.

“Nou, bij nader inzien krijg je deze”, zei Loki en opende zijn linkerhand. Pummel pakte zwijgend de zwarte pion die erin lag en maakte zich op voor het spel.

Loki opende met een paardensprong.

“Weet je, Pum, dat ons verblijf hier wel eens heel lang kan gaan duren?”

Pummel knikte en verschoof een pion.

“Ik wil natuurlijk niet dat ik me hier ga dood vervelen.”

Het tweede paard van de vuurgod werd over de pionnen heen over het bord verplaatst.

“Wat wilt U dan gaan doen, Heer?”

“Nou, iets dat bijvoorbeeld veel goud oplevert, of iets waar Odin heel kwaad over wordt, gewoon om te lachen dus. Jij bent trouwens aan zet.”

Pummel bewoog een tweede pion om zijn lopers vrij baan te geven.

“Er wonen hier mensen”, begon hij voorzichtig, “ik heb er een paar gesproken.”

Loki steunde zijn kin met zijn hand en dacht na over zijn zet.

“Zo....., en wat hadden ze jou zo al te vertellen?”

“Er is een dorp op dit eiland en wat boerderijen. Het schijnt hier goed boeren te zijn, een mild klimaat, heer.”

“Hmm, interessant, een dorp betekent ook vrouwen, dus dan is dat één probleem minder..... ga verder Pum.”

“Oh ja, er zijn ook vrouwen, het dorpshoofd heeft er wel tien....., geloof ik.”

Grijnzend verplaatste de vuurgod een pion twee velden.

“Die mensen zijn wel wantrouwend, maar toch vertelden ze me van alles”, vervolgde Pummel.

“In de bergen schijnen ook mijnen te zijn, alleen weet ik niet wat ze er vinden.”

“Kijk eens aan, mijnen zullen dit eiland allicht nog interessanter maken. Jij bent al goed voor mij in de weer geweest, beste Pum. Schenk eens wijn in.”

Pummel schoof achteruit en haastte zich naar een tafeltje waar hij alles al had klaar gezet. Met een beker wijn liep hij naar het schaakspel terug.

“Pum, beste kerel, drink mee!” gebood zijn meester.

Een beetje onwillig schonk de bediende zichzelf ook een beker in en zette zich weer aan het bord. Met zijn loper viel hij een paard van Loki aan.

“Foei Pum, nu moet ik gaan nadenken.”

Een tijdlang schaakten de god en zijn dienaar zwijgend. Hoewel Pummel het idee had dat hij Loki nog wel eens in het nauw zou kunnen drijven en misschien zelfs had kunnen verslaan, liet hij zich langzaam slopen. Je moet wel op heel goede voet met een god staan om van hem te winnen. Pummel vond dat hij dat stadium nog lang niet bereikt had. Voorlopig moest hij voor zijn leven vrezen bij deze wispelturige god. Van een goede verstandhouding was nog lang geen sprake.

“Schaakmat”, bulderde Loki tevreden toen hij met zijn overgebleven paard Pummel vast zette.

“En na naar bed, Pummel, morgen is er een hoop te doen.”

De vuurgod stond op schreed met de waardigheid van een groot veldheer naar zijn slaapvertrekken. En pummel? Die had nog een heleboel op te ruimen.

Aan het ontbijt was Loki in een beste stemming. Pummel bediende de tafel en voelde zich meer en meer ongemakkelijk. Hoe lang zou het duren voordat de god weer kribbig zou worden, of zijn zogenaamde grapjes ging uithalen? Maar Loki bleek niet van plan om zijn bediende te grazen te nemen. In tegendeel, hij was erg ingenomen met zichzelf.

“Beste Pum, luister eens, vandaag gaan wij op bezoek in het dorp. Ik wil wel eens weten wat die lui daar voor mij kunnen betekenen. Je had het over een mijn en ik zou wel eens willen weten wat daar uit de grond komt. Als ik nu toch hier opgesloten zit kan ik net zo goed kijken of er misschien wat rijkdom te halen valt. Die inhalige dwerg van een Regin is niet de enige die rijkdom uit de grond kan halen.”

“Wie is Regin?” vroeg Pummel heel voorzichtig.

“Regin is de grote wroeter in de aarde. Een verachtelijke dwerg, maar hij haalt wel enorme rijkdommen omhoog, en.... hij weet er ook nog mooie dingen van te maken. Wat hij kan kunnen wij ook, dus ik wil daar eens rond gaan kijken.”

“Het is wel een eindje lopen van hier, Heer. Ik zal een tas brood klaar maken.”

“Goed idee... de goden hebben me een echte bediende meegegeven.”

Loki schoof zijn stoel naar achteren en rekte zich uit.

“Okee Pum, ik ga eens lekker op die houten bank bij de poort in de zon zitten en dan zie ik je daar zo wel.”

De god stommelde de trap af naar de poort. Buiten gekomen speelde een frisse ochtendbries met zijn haar. Hij

plofte op de bank neer en sloot zijn ogen. Een tijdlang zat hij zo te genieten van de zon. Het is dat je het leven in Asgard zo snel gaat missen, vond hij. Anders zou het leven zo ook wel genoeglijk zijn. Een beetje goud of edelstenen laten zoeken zou hier wat afleiding kunnen geven, maar voor hoe lang? Om nu steeds weer wat nieuws te verzinnen. Ach de Asgard..... Nou ja, hij zou wel zien. Loki zakte langzaam weg in een lichte slaap.

Een man kwam tussen de bomen te voorschijn en liep over het pad de heuvel op naar de toren. Dichterbij komende zag Loki dat hij maar één oog had. Voor het andere droeg hij een lap. De vuurgod veerde op. Was zijn verbanning nu al opgeheven? In de eenogige had hij de oppergod herkent. Odin verspeelde zijn ene oog lang geleden, toen hij het inwisselde voor alwetendheid. En nu, zo kort nadat hij zijn verbanning uitgesproken had, kwam hij daar alweer aan. Het kon niet anders of hij kwam die vervloekte verbanning opheffen.

Loki wilde Odin wel tegemoet vliegen, maar zijn gevoel van eer hield hem tegen. De anderen hadden hem weggejaagd en nu hadden ze hem alweer nodig. Nou, laat die oppergod dan ook maar helemaal naar de poort van zijn toren lopen. Loki zou niet gretig doen om hier weg te komen, besloot hij.

“Loki, groet jij jouw oude vriend niet?” begon Odin met een vriendelijk bedoelde grijns op zijn gezicht.

“Die vriend heeft mij anders hierheen verbannen.”

“Kom kom, jij had het er wel naar gemaakt hoor,” Odin schoof naast Loki op de bank.

“Je bent nodig, hard nodig.”

“Dat is snel, kunnen jullie je eigen broek nog geen week zelf ophouden.”

“Je hoeft niet zo fel te doen, ik blijf erbij dat het jouw eigen schuld is dat je hier zit en je mag blij zijn dat ik zo vlug alweer langs kom.”

“Dat zie ik anders”. Loki trok een boze grimas en sloeg zijn armen over elkaar.

“Moet jij zelf weten, maar wij hebben je weer nodig, ja? Het gaat om Idun.”

Loki deed nu of hij wat geïnteresseerder begon te raken. Hij ging rechtop zitten en keek Odin voor het eerst aan.

“Wat is er met haar?”

“Ze is weg..... verdwenen, weg en we hebben geen idee waar ze zou kunnen uithangen of wat haar overkomen is.”

Loki liet zich achterover tegen de muur vallen. De consequentie van wat Odin hem vertelde was hem maar al te duidelijk. Idun, de godin die de appels van de eeuwige jeugd beheerde was weg. Zonder haar appels zouden de goden verouderen en hetzelfde lot ondergaan als de mensen. Sterven door ouderdom. Loki moest even huiveren bij deze gedachte. Stel je voor, een roemloze dood, zoals de meeste mensen. Slechts een enkeling was een roemrijke dood gegund en dat was alleen maar op het slagveld. De rest..... oud, ziek, gebrekkig, kwijlend en soms bang om naar het dodenrijk te gaan....

“Goed, ik ga met je mee.”

“Uhum”

Loki schrok wakker.

Pummel stond naast hem met een tas die duidelijk gevuld was voor een lange wandeling.

“Ja, kom, we gaan eens op pad. Welke kant gaan we op?”

De bediende wees naar het pad waar zojuist Odin in een droom naar Loki was komen lopen. De twee gingen op weg, Loki monter stappend en Pummel met de tas, die hij over zijn schouder sloeg. Het open stuk naar het bos was gauw afgelegd en het tweetal vervolgde hun weg over een hol pad tussen steeds hoger wordende bomen. Na drie uur lopen bereikten ze een idyllische open plek in het bos, waar een gorgelend beekje langs stroomde.

“Laten we even gaan zitten en wat eten, Pum!” stelde Loki voor op gebiedende toon.

Pummel zocht een vlak stukje en begon de meegenomen eetwaar uit te stallen.

“Is het nog ver?” wilde Loki weten.

“Nog bijna eens zo ver, heer.”

“Goed, nou dan hoop ik dat we er kunnen overnachten.”

“Er is iets van een herberg, Heer.”

Een tijdlang aten de god en zijn bediende zwijgend. Pummel ruimde daarna alles op en het tweetal vervolgde zijn weg door het bos. Langs het beekje liep een goed begaanbaar pad en de wandeling was een langzame daling. Iedereen zou er fluitend hebben gewandeld, maar Loki's goede humeur begon wat te lijden. Het duurde hem toch wel wat erg lang.

“Duurt het nog lang?”, zeurde hij meerdere malen tegen de bediende.

En pummel gaf steeds zo correct mogelijk een voorspelling op hun aankomsttijd.

Na de door Pummel beloofde drie uren liepen ze langs een beek een vallei in. Aan de overkant was iets van het dorp zichtbaar geworden. Ze moesten de beek oversteken. Toen wees Pummel met een armzwaai naar een dorp dat voor hen lag. Loki liet een tevreden brom horen en versnelde zijn pas.

Het dorp leek wel wat op de dorpen, zoals hij van de vikingen kende. Er was een grote centrale hut, een soort volkshal, die omringd was door lagere hutten. Rondom het dorp liep een houten palissade met één poort.

Toen het tweetal de poort naderde kwam een man tevoorschijn. Hij droeg een schild en speer, maar verder zag hij er niet krijgshaftig uit.

“Halt vreemdelingen!”, riep hij luid. Loki trok zijn linker wenkbrauw ontstemd op.

“Ik dacht dat ze jou hier kenden? “.

“Ja Meester, maar ze zijn erg achterdochtig.”

“Breng me bij het dorps hoofd!!” gebod Loki de dorpeling vanuit de hoogte.

“Ik ben de vuurgod”, voegde hij er bars aan toe.

Het leek niet erg veel indruk te maken. Een paar mannen, gewapend met speren, voegden zich bij de poortwachter. Het groepje omsingelde de reizigers en begeleidde hen naar de volkshal. Daar posteerden twee man zich aan weerszijde van een leren voorhang, terwijl de poortwachter deze opzijschoof en naar binnen ging. Loki wilde volgen, maar de twee mannen kruisten hun speren om hem de doorgang te beletten. De linkerwenkbrauw van de vuurgod ging nu wel erg omhoog en Pummel begon het ergste te vrezem.

Plotseling gloeiden de twee speren op en vatten vlam. De twee wachters gooiden geschrokken de hete restanten op de grond en keken ongelovig naar de blaren op hun handpalmen.

Loki stapte naar binnen.

Pummel weifelde, de wachters waren weliswaar ontwapend, maar het bleven nog steeds wachters. Aarzelend maakte hij aanstalten naar binnen te gaan. De wachters waren zo bang en geschrokken van Loki's tovenarij, dat ze hem geen strobreed in de weg legden.

Pummel liep door een gang en hoorde in de verte al Loki's stem bassen.

Binnen trof hij het dorps hoofd op zijn zetel en ook zijn tien vrouwen. In tegenstelling tot de vorige keer dat hij hier geweest was, had het hoofd veel van zijn grandeur verloren.

De vrouwen groeften angstig bijeen in een hoek van het vertrek. Voor de zetel stond Loki, met één voet op de leuning over het stamhoofd heen gebogen. Maar waar Pummels mond van open zakte was de afmeting van de vuurgod. Hij leek wel twee keer zo groot geworden en keek dreigend op de ineenkrimpende leider neer.

Toen barste Loki in een lange boze monoloog uit.

In gedragen taal, die volgens Pummel alleen door priesters wordt gebruikt, verweet hij de man zijn ongastvrijheid.

“Zo!!, en dan wil ik nu de mijnen inspecteren”. Beëindigde Loki zijn lange toespraak.

“Meteen heer”, antwoordde het gekrompen dorpshoofd.

Met klapperende knieën kwam de man uit zijn zetel omhoog en wenkte Loki. De twee verlieten, gevolgd door Pummel het vertrek. Daarbij kwamen ze dicht langs de vrouwen. Loki hield halt en bekeek de harem nauwkeurig. De oudste vrouwen waren al in de overgang en hij sloeg hen gauw over. De jongsten hadden zijn volle aandacht. Zijn blik bleef kleven aan een slanke vrouw. Ze droeg een fraai versierde lange jurk, die haar vormen niet verhulde. Haar dikke, rode haar zat in een ingenieuze, prachtige vlecht. Om haar hals en polsen droeg ze dikke torques. De torque om haar hals was zo gesmeed dat hij elegant viel. Loki zag dat het was voorzien van een vernuftig scharnier om hem af te kunnen doen. Pummel vond haar adembenemend. Loki duidelijk ook. Hij tilde haar kin met zijn wijsvinger op en vroeg haar

“Hoe heet jij?”

“Msa, heer”, stamelde zij.

Loki liet Msa's kin los en ze sloeg haar ogen neer.

Terwijl zijn blik op haar bleef rusten gaf hij het dorpshoofd een duw en liep, achterom kijkend naar de mooie vrouw met hem mee naar buiten.

Het viel Pummel op dat Loki weer gewoon Loki was en helemaal niet meer zo groot. De dorpelingen keken dan ook helemaal niet verbaasd, of het moest zijn dat hun leider zonder zijn lijfwachten liep. Daar kwam dan ook gauw verandering in toen het hoofd een gebaar maakte. De twee mannen met de blaren op hun handpalmen voegden zich, nu ongewapend, bij hen en flankeerden hun leider.

Zwijgend marcheerde het groepje het dorp uit. Na de poort sloegen ze rechtsaf en na een paar honderd meter

bereikten ze de bosrand. Het pad slingerde tussen de bomen door en al gauw doemde er een rotswand op. In de wand was een ingang en een paar mannen zaten ervoor op hun hurken en waren bezig met zeven van aarde. Bij het verschijnen van het groepje hielden ze op en gingen staan. Het hoofd maakte een groetend gebaar. Hij draaide zich om naar Loki en maakte zwijgend een uitnodigend gebaar om hen te volgen.

Loki stond met zijn handen in zijn zij de rotswand en de mijn schacht in zich op te nemen.

“Jah...., kom mee Pummel, we gaan eens binnen kijken” en hij wenkte zijn bediende.

Het groepje mannen trok de mijnschacht in en verdween in de berg. Pummel liep gefascineerd om zich heen te kijken. In de rots hadden geduldige mensenhanden in honderden jaren tijd, gangen gehakt. Op gezette afstand hing aan de wand een toorts te walmen. Je kon zien dat er meer ingangen waren, want de vlammen verrieden dat er een zachte luchtstroom door de gang liep. Elke keer als er een ader van één of ander erts was gevonden, had men die uit de rots gehouwen en waren er merkwaardig scheef omhoog lopende kamers ontstaan.

“We zitten hier in de metaalmijn, Heer Vuurgod”, legde het stamhoofd uit. “we vinden hier koper, tin, goud en zilver.”

“En hoe zit het met stenen?”, wilde Loki weten.

“Daar hebben we ook mijnen van, Heer”, mompelde het dorpshoofd.

“Wat een fascinerend eiland, vind jij niet, Pum?” lachte Loki, terwijl hij zijn bediende een stomp op de schouder gaf.

Uren later begaven de twee zich te slapen. Loki was in de vaste overtuiging dat hij zijn tijd hier moest benutten om nog indrukwekkender dingen te laten smeden dan dat die verachtelijke Regin voor elkaar kreeg. Alles was voor handen, stenen, ertsen en volk dat misschien nog een

beetje geknecht moest worden, maar dan werd het ook werkvolk. Ambachtslieden? Ja... die moesten hier ook in de buurt wonen. Dat lekkere mokkel had een torque om haar nek, die alleen door een heel bekwaam goudsmid gemaakt kon zijn.

Volgende dag wilde hij weer terug naar zijn toren en daar de plannen verder uitwerken

Twee dagen later ontvouwde Loki zijn plannen aan de bediende.

Pum keek hem geschokt en verbaasd aan.

“Vermetel...Heer”, was alles wat hij mompelen kon.

Met een tevreden grijns liep Loki naar beneden en ging op de bank voor de toren zitten, genietend van de zon en zijn plannen.

Een man kwam tussen de bomen te voorschijn en liep over het pad de heuvel op naar de toren. Dichterbij komende zag Loki dat hij maar één oog had. Voor het andere droeg hij een lap. De vuurgod veerde op. Was zijn verbanning nu al opgeheven? In de eenogige had hij de oppergod herkend. Odin verspeelde zijn ene oog lang geleden, toen hij het inwisselde voor alwetendheid. En nu, zo kort nadat hij zijn verbanning uitgesproken had, kwam hij daar alweer aan. Het kon niet anders of hij kwam die vervloekte verbanning opheffen.

Loki wilde Odin wel tegemoet vliegen, maar zijn gevoel van eer hield hem tegen. De anderen hadden hem weggejaagd en nu hadden ze hem alweer nodig. Nou, laat die oppergod dan ook maar helemaal naar de poort van zijn toren lopen. Loki zou niet gretig doen om hier weg te komen, besloot hij.

“Loki, groet jij jouw oude vriend niet?” begon Odin met een vriendelijk bedoelde grijns op zijn gezicht.

“Die vriend heeft mij anders hierheen verbannen.”

“Kom kom, jij had het er wel naar gemaakt hoor”, Odin schoof naast Loki op de bank.

“Je bent nodig, hard nodig.”

“Dat is snel, kunnen jullie je eigen broek nog geen twee weken zelf ophouden.”

“Je hoeft niet zo fel te doen, ik blijf erbij dat het jouw eigen schuld is dat je hier zit en je mag blij zijn dat ik zo vlug alweer langs kom.”

“Dat zie ik anders.” Loki trok een boze grimas en sloeg zijn armen over elkaar.

“Moet jij zelf weten, maar wij hebben je weer nodig, ja? Het gaat om Idun.”

Loki deed nu of hij wat geïnteresseerder begon te raken. Hij ging rechtop zitten en keek Odin voor het eerst aan.

“Wat is er met haar?”

“Ze is weg..... verdwenen, weg en we hebben geen idee waar ze zou kunnen uithangen of wat haar overkomen is.”

Loki liet zich achterover vallen. De consequentie van wat Odin hem vertelde was maar al te duidelijk. Idun, de godin die de appelen van de eeuwige jeugd beheerde was weg. Zonder haar appelen zouden de goden verouderen en hetzelfde lot ondergaan als de mensen. Sterven door ouderdom. Loki moest even huiveren bij deze gedachte. Stel je voor, een roemloze dood, zoals de meeste mensen. Slechts een enkeling was een roemrijke dood gegund en dat was alleen maar op het slagveld. De rest..... oud, gebrekkig, ziek, kwijlend en soms bang om naar het dodenrijk te gaan....

“Goed, ik ga met je mee.”

Loki stond op om met Odin mee te gaan toen Pummel door het poortje uit de donjon kwam.

Hij herkende Odin niet en keek met een dommig gezicht naar de twee goden.

“Wacht even, Odin”, zei Loki en liep naar zijn verbaasde bediende toe.

“Jij hebt mij goed gediend”, zei hij tegen Pummel. “Ik ga je nu verlaten. Je krijgt van mij een gift als dank voor jouw hulp.”

Hij legde zijn hand op Pummels voorhoofd en concentreerde zich. Toen draaide de vuurgod zich om en liep naar Odin.

“Maar Heer... hoe moet het met uw plannen?” wilde Pummel weten.

“Voer jij die maar uit!!!” lachte Loki.

De toren verdween al gauw uit zicht, toen Odin en Loki het bos bereikten. Terwijl ze in het gedempte groene licht verder liepen wilde Loki weten:

“Hoe gaan we??, met jouw paard?”

“Ja, da's wel zo snel, vind je niet. Niets, of niemand vliegt zo snel door de lucht als Sleipnir.”

Odin bukte voor een overhangende tak

“Wat heb je hem gegeven?” wilde hij weten.

“Wie?”, vroeg Loki onnozel kijkend.

“Die bediende van jou, natuurlijk, sukkel.”

“Oh....de stem”, grijnsde Loki

Het gezicht van de oppergod trok wit weg, de ooglap gleed naar beneden en onthulde een perfect rond gat in zijn hoofd, alsof het geboord was.

“LUL”, bulderde Odin,

“hoe kan je dat nou doen??”.

Het enige wat Loki deed was breed naar de oppergod grijnzen.

De bomen huiverden zachtjes.

Een frisse zuidooster woei over de grijze zee. Vijf koopvaarders kwamen onder bol zeil aangestoven. Vijf schippers waren heel tevreden, zo'n wind kon je alleen dromen. Meeuwen scheerden krijsend achter de schepen aan, op jacht naar visjes en krabbetjes die in de kielzog omhoog kwamen. Aan bakboord werden de duinen van de Deense noordkust steeds vager. Öndots plan had prima gewerkt. Plaatsen waar de Jarl de vijf had kunnen tegenhouden werden 's nachts gepasseerd. Dat was wel moeilijk, maar Öndot was erg uitgekookt. Hij had ervoor gezorgd dat op elk schip een handlood lag, een langwerpig blok lood aan een lijn met gekleurde lapjes op een vadem afstand van elkaar. Sommige schippers waren erg bedreven in het loden van de waterdiepte, anderen moesten nog wat bijgespijkerd worden. Voordat de reis begon had Öndot het voor elkaar dat op ieder schip een goede loder zat.

“zorg dat je steeds minstens vijf vadem diep water loodt. Als je dan de achterkant van het sterrenbeeld ‘de grote wagen’ recht vooruit neemt ga je precies tussen de twee eilanden door. Denk erom, als de waterdiepte minder wordt dan drie vadem moet je wenden naar de poolster en weer vijf vadem diep water zoeken”.

Zulke zeilplannen had hij uitgedokterd en aan alle schippers uitgelegd.

Hodr was hen gunstig gezind, want alle wolken die de sterren konden verduisteren blies hij weg.

Zonder ergens aan de grond te lopen was het vijftal om Skagen gezeild en nu zaten ze bij daglicht op de Noordzee en geen Jarl die ze nog kon achterhalen.

Flosi hield het stuurbord vast en stuurde het schip vloeiend door de golven.

Skeggi had Ulf en Thorstein aan het werk gezet. Behalve het grote zeil had "Morgenster" ook een klein stormzeiltje aan boord. Dit zeiltje was Asgeir vorig najaar goed van pas gekomen. Na vertrek was het tevoorschijn gehaald en bleek wat aandacht nodig te hebben. Muizen hadden aan leren riempjes zitten knagen en Ulf sneed nu nieuwe, die door Thorstein handig in genaaid werden. Ingjald en Solmund waren touwwerk met lijnolie aan het lapzalven. Zo blijft het soepel en slijt minder snel. Nu ze veilig op open zee zaten wist Asgeir dat het leven de komende paar dagen een voorspelbare eentonigheid zou krijgen. Asgeir en Flosi liepen om de beurt wacht en 's nachts moesten Ulf en Thorstein, als de twee meest ervaren matrozen, om beurten mee wacht lopen. Het eten zou een eentonige koude hap van gedroogde vis, brood en bier zijn. Alleen een weersverandering kon dit verstoren.

De vloot had de steven naar de Shetland eilanden gewend. Dat was een gebruikelijke plaats om aan land te gaan. De opvarenden hadden zo weer een paar dagen rust en de schepen konden gerepareerd worden. De zeelui van de vijf schepen waren bekenden op de Shetlands, alleen Balki ging voor het eerst deze eilanden aandoen.

Asgeir verheugde zich erop de Shetlanders weer te ontmoeten. Het stamhoofd van de Zalmbaai, een baai waar ze heen wilden, was een goede bekende van hem. Od heette hij en zijn gastvrijheid was vermaard. Bovendien was er een handelaar, die er altijd voor zorgde dat er voor de zeelui op weg van en naar IJsland voorraden lagen, die zij voor hun tocht nodig hadden. Duer was zijn naam en hij behoorde tot het oude volk van de Picten, dat de eilanden bewoonde, voordat de Noren er kwamen wonen.

De dag verstreek en onder een hemel vol kleine schapenwolkjes zeilde de schepen verder. Een nacht vol

sterrenpracht volgde en tegen de ochtend kwam de maan in haar laatste kwartier op.

De dagraad volgde en in het ritme van de zee verstreken drie dagen. Op de derde dag zeilde Eivinds schip voor de andere uit toen één van zijn de matrozen als eerste op de kim heel in de verte de grijsblauwe bergen van de Shetlands zag staan.

“LAND!!!” brulde hij en op de andere schepen werd de kreet doorgegeven.

Enthousiast klom Ulf op de voorstevenbalk en tussen twee golftoppen door kon ook hij een topje van een berg zien.

Asgeir stond onder hem aan dek,

“kan je al iets herkennen?”, vroeg hij.

Ulf schudde ontkennend zijn hoofd, het was nog te ver weg.

“Nou, dan wachten we nog even. Je kan zo meteen meer zien.”

Lang hoefden de mannen niet te wachten. De bergtoppen begonnen kenbare vormen aan te nemen. Asgeir klom nu zelf op de stevenbalk. Hij tuurde nog eens goed en herkende toen de kust, die voor hen op doemde.

“Vanavond zijn we in Zalmen Baai “, riep hij verheugd naar beneden.

Hij draaide zijn rug naar voren en daardoor ontging hem een hoge golf die op de boeg aan rolde. Een klap en een wolk van water en druppels brachten Asgeir terug bij de werkelijkheid. Druipnat klom hij van de stevenbalk naar beneden, waar een luid lachende bemanning hem stond op te wachten.

“Goed goed heren, we weten het weer, blijf de zee in de gaten houden”, mopperde Asgeir.

De schepen zeilden nog een eind door en begonnen toen de kust te volgen. Tussen de twee hoofdeilanden door zeilend kwam de Zalmbaai in zicht, de beschutte baai, die

van alle kanten door de eilanden van de oceaan wordt afgeschermd.

De rotsachtige kust rees hoog uit het water op. Bovenop de klif stond een wachter. Hij was gehelmd en droeg een schild en speer. Zijn mantel met een kunstig geweven ruitpatroon had hij om zich heen geslagen. De wind, die de schippers zo goed beviel kon hem maar matig plezieren. Tranende ogen zorgden er ook nog eens voor dat hij moeilijk kon zien en regelmatige moest hij z'n ogen met een punt van zijn mantel drogen. En van al die tranen kreeg hij ook nog een snotneus. Toen hij voor de zoveelste keer zijn ogen droogde mompelde hij een verwensing. Begon hij zo oud te worden dat vijf schepen hem konden ontgaan? De zeilen, waarvan er twee in vrolijke kleuren geverfd waren, waren al zo dichtbij, dat in het dorp iemand ze allicht ook al gezien had.

Hij sloeg zijn schild op zijn rug en zette het op een draf naar beneden, naar het dorp dat in het lage deel bij de baai, aan de andere kant van de klif lag. Hij struikelde en viel languit in het gras. Nog meer verwensingen kwamen over zijn lippen, toen hij overeind krabbelde en weer verder holde. Het pad voerde hem door een ravijn. Nog één bocht naar links en hij zou in het dorp zijn. Hij bereikte de eerste huizen. Een varken versperde hem de weg. Eén schop en het beest rende gillend weg. Een hondje rende blaffend met hem op.

Bij het huis van Od hield hij eindelijk stil.

Met zijn vuist sloeg hij op de deur en plantte toen zijn speer in de grond om er hijgend op te leunen.

“Wat is er?”, vroeg Od, die van de achterkant om het huis kwam gelopen.

“Schepen”, hijgde de man.

“Vijanden of vrienden?”